C/2025/6688

15.12.2025

SDĚLENÍ KOMISE

Sdělení Komise o pokynech k výkladu článků 6 a 7 směrnice (EU) 2019/520 o interoperabilitě elektronických systémů pro výběr mýtného a usnadnění přeshraniční výměny informací týkajících se nezaplacení silničních poplatků v Unii

(C/2025/6688)

1. ÚVOD

1.1 Obecné souvislosti

1. Interoperabilní elektronické systémy pro výběr mýtného poskytované prostřednictvím evropské služby elektronického mýtného (EETS) přispívají k zajištění spolehlivých, uživatelsky přívětivých a nákladově efektivních systémů pro výběr mýtného v Evropské unii (EU). Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/520 ([1]) je podpořit zavádění interoperabilních elektronických systémů pro výběr mýtného v co nejširším měřítku, aby se snížily náklady a zátěž vyplývající z existence různých systémů pro výběr mýtného v EU.

2. V souladu s čl. 2 bodem 6 směrnice (EU) 2019/520 se „poskytovatelem EETS“ rozumí „subjekt, který uživateli EETS […] uděluje přístup k EETS [a] převádí mýtné příslušnému subjektu pro výběr mýtného […]“. V praxi a v souladu s čl. 3 odst. 4 směrnice (EU) 2019/520 poskytovatel EETS poskytne uživateli silnic interoperabilní palubní zařízení umožňující platbu mýtného na různých dopravních infrastrukturách. Poskytovatel EETS vybírá mýtné jménem subjektu pro výběr mýtného a převádí jej subjektu pro výběr mýtného, čímž tomuto hospodářskému subjektu rovněž poskytuje službu.

3. Jakmile bude směrnice (EU) 2019/520 plně provedena, budou moci uživatelé silnic v EU platit mýtné na základě jediné smlouvy o předplatném, prostřednictvím jediného poskytovatele a jediné palubní jednotky. Bude to mít nejen hospodářský význam pro EU, ale také velký přínos pro společnost, neboť se sníží administrativní zátěž, doba strávená ve frontách a přetížení silnic.

4. Právo poskytovatelů EETS na odměnu za služby elektronického mýtného poskytované subjektům pro výběr mýtného bylo zavedeno směrnicí (EU) 2019/520 a v současné době je upraveno článkem 7 této směrnice.

5. Podrobná pravidla pro odměňování poskytovatelů EETS stanoví prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/204 ([2]). Zejména bod 1.2 přílohy II uvedeného prováděcího nařízení uvádí prvky, které lze použít pro stanovení jejich proměnné odměny.

6. Spravedlivé odměňování poskytovatelů EETS ze strany subjektů pro výběr mýtného však v posledních letech vyvolává spory ([3]). Z toho plynoucí nejistota na trhu ztěžuje některým poskytovatelům, a to zejména malým poskytovatelům, především vstup na trh a podnikání a brání rozvoji hospodářské soutěže, což ohrožuje zavádění interoperabilních elektronických systémů pro výběr mýtného v EU. Je proto vhodné, aby Komise poskytla pokyny pro spravedlivé odměňování poskytovatelů EETS a navrhla vzorec pro jejich odměňování.

([1]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/520 ze dne 19. března 2019 o interoperabilitě elektronických systémů pro výběr mýtného a usnadnění přeshraniční výměny informací týkajících se nezaplacení silničních poplatků v Unii (Úř. věst. L 91, 29.3.2019, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/520/oj), která měla být provedena ve vnitrostátních právních předpisech členských států do 19. října 2021.

([2]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/204 ze dne 28. listopadu 2019 o podrobných povinnostech poskytovatelů evropské služby elektronického mýtného, minimálním obsahu přehledu o oblasti evropské služby elektronického mýtného, elektronických rozhraních, požadavcích na prvky interoperability a o zrušení rozhodnutí 2009/750/ES (Úř. věst. L 43, 17.2.2020, s. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/204/oj).

([3]) Spory mezi poskytovateli EETS a subjekty pro výběr mýtného a vnitrostátní postupy mediace podle článku 12 směrnice (EU) 2019/520.

7. Generální ředitelství Evropské komise pro mobilitu a dopravu provedlo s pomocí externího konzultanta studii, jejímž cílem bylo získat přehled o složité problematice odměňování poskytovatelů EETS ([4]). Studie analyzovala stávající systémy a parametry odměňování a vypracovala doporučení pro spravedlivý model odměňování poskytovatelů EETS. Na základě výsledků této studie byly vypracovány tyto pokyny.

1.2 **Cíl pokynů**

8. Cílem těchto pokynů je řešit potřebu odvětví elektronického mýtného stanovit jasná a spravedlivá pravidla pro odměňování poskytovatelů EETS tím, že poskytnou dodatečná vysvětlení a pokyny k tomu, jak Komise vykládá články 6 a 7 směrnice (EU) 2019/520. Orgány členských států, subjekty pro výběr mýtného, poskytovatelé EETS a smírčí orgány ([5]) se vyzývají, aby tyto pokyny používaly při stanovování metodiky, pravidel a výše odměn za poskytování EETS. Rovněž se vyzývají, aby Komisi podávaly zprávy o svých zkušenostech s používáním těchto pokynů, aby je Komise mohla později přezkoumat.

9. Toto sdělení Komise nevytváří žádná nová pravidla. Konečný výklad práva EU je výsadou Soudního dvora Evropské unie.

2. **SPRAVEDLIVÉ ODMĚŇOVÁNÍ POSKYTOVATELŮ EETS**

10. Podle čl. 7 odst. 1 směrnice (EU) 2019/520 je odměna poskytovatelů EETS ze strany subjektů pro výběr mýtného právem, které musí členské státy právně zaručit. V 22. bodě odůvodnění je dále uvedeno, že poskytovatelé EETS by měli být odměňováni spravedlivě.

11. V souladu s čl. 2 bodem 8 směrnice (EU) 2019/520 se oblastí EETS rozumí silnice, silniční síť, stavba, jako je most nebo tunel, nebo trajekt, kde se vybírá mýtné prostřednictvím elektronického systému pro výběr mýtného.

12. Základní práva a povinnosti poskytovatelů EETS v každé oblasti EETS jsou uvedeny v přehledech o oblastech EETS, které vypracovávají a udržují subjekty pro výběr mýtného v souladu s čl. 6 odst. 2 směrnice (EU) 2019/520. Seznam minimálních prvků, které musí přehledy o oblastech EETS obsahovat, je uveden v příloze II prováděcího nařízení (EU) 2020/204.

13. Přehledy o oblastech by měly být co nejpřesnější, aby poskytovatelé EETS mohli při rozhodování o nabízení svých služeb na trhu činit dostatečně informovaná obchodní rozhodnutí. Přehled o oblasti, který musí subjekt pro výběr mýtného pravidelně udržovat, má stanovit obecné podmínky pro poskytovatele EETS v souladu s čl. 6 odst. 2 směrnice (EU) 2019/520. Přehled o oblasti by měl uvádět všechny příslušné služby, které subjekty pro výběr mýtného očekávají od poskytovatelů EETS, jak je uvedeno v bodě 16 těchto pokynů. Obdobně má být metodika odměňování poskytovatelů EETS plně popsána v obchodních podmínkách stanovených v přehledu o oblasti v souladu s čl. 7 odst. 2 druhou větou ve spojení s 38. bodem odůvodnění směrnice (EU) 2019/520 a s bodem 1.2 přílohy II prováděcího nařízení (EU) 2020/204. Vzhledem k tomu, že přehled o oblasti má při stanovování příslušných práv a povinností poskytovatelů EETS a subjektů pro výběr mýtného zásadní úlohu, a s ohledem na zásadu transparentnosti uvedenou ve 20. a 22. bodě odůvodnění a v čl. 7 odst. 2 směrnice (EU) 2019/520 by smlouvy mezi poskytovateli EETS a subjekty pro výběr mýtného o poskytování EETS neměly obsahovat žádné nové významné prvky, které nejsou uvedeny v přehledu o oblasti. To však neplatí, pokud je smlouva zveřejněna spolu s přehledem o oblasti.

([4]) Evropská komise: Generální ředitelství pro mobilitu a dopravu, Mobycon, Plan.ES a Rapp Trans, *Study on the remuneration of EETS (European Electronic Toll Service) – Analysis of existing remuneration schemes in the EU and relevant parameters for the remuneration of EETS* (Studie o odměňování poskytovatelů EETS (evropské služby elektronického mýtného) – Analýza stávajících systémů odměňování v EU a parametry relevantní pro stanovení odměny za EETS), Úřad pro publikace Evropské unie, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2832/1900355.

([5]) V souladu s čl. 12 odst. 2 a 3 směrnice (EU) 2019/520 má smírčí orgán zajistit, aby měl všechny dokumenty potřebné pro postup mediace k dispozici do jednoho měsíce od obdržení žádosti o vstup do sporu, a má vydat své stanovisko nejpozději do šesti měsíců od obdržení žádosti o vstup do sporu.

14. Rozsah služeb, metodika odměňování a výše odměn poskytovatelů EETS stanovená v přehledu o oblasti by se neměly měnit, s výjimkou případů, kdy subjekt pro výběr mýtného provede údržbu podle bodu 13 výše nebo v důsledku nových nebo pozměněných vnitrostátních právních předpisů nebo právních předpisů Unie. Poskytovatelé EETS a subjekty pro výběr mýtného by měli vést dialog, jehož cílem je upravit výši odměn poskytovatelů EETS v případě, že změny rozsahu služeb, včetně provozních požadavků, vyplývající z nových nebo pozměněných vnitrostátních právních předpisů nebo právních předpisů Unie budou pro poskytovatele EETS znamenat dodatečné náklady.

15. Transparentní, nediskriminační a jednotná metodika pro stanovení odměn všech poskytovatelů EETS v dané oblasti EETS je nezbytná k dosažení souladu s čl. 7 odst. 2 první větou směrnice (EU) 2019/520. Tato metodika by měla být platná po přiměřené, předem stanovené období. V souladu s druhou větou uvedeného odstavce musí být tato metodika součástí obchodních podmínek stanovených ve zveřejněném přehledu o oblasti. To však nebrání subjektům pro výběr mýtného, aby ve vztahu s poskytovateli EETS používaly příslušné ukazatele výkonnosti, které by mohly vést k rozdílům v jejich skutečné odměně, pokud jsou tyto ukazatele výkonnosti součástí metodiky a jsou dosažitelné, transparentní a nediskriminační.

16. V praxi lze služby poskytované poskytovateli EETS, za které by měla být poskytována odměna a které lze považovat za služby tvořící obecnou obchodní strukturu poskytovatele EETS, rozdělit do následujících skupin:

a) „správa zákazníků“ zahrnující služby týkající se:

i) registrace uživatelů EETS a vozidel;

ii) informování a podpory zákazníků, včetně cílených marketingových a komunikačních aktivit, pokud je subjekt pro výběr mýtného specifikuje a požádá o ně;

iii) vystavování faktur zákazníkům a

iv) správy smluv s uživateli;

b) „správa subjektů pro výběr mýtného“ zahrnující služby týkající se:

i) správy smluv se subjekty pro výběr mýtného;

ii) sledování a vykazování klíčových ukazatelů výkonnosti;

iii) úkolů související s „vhodností pro použití“, jež je definována v čl. 2 bodě 14 směrnice (EU) 2019/520, a

iv) převádění plateb mýtného;

c) „technická správa“ zahrnující služby týkající se:

i) pořizování a certifikace hardwaru palubního zařízení;

ii) vývoje a údržby softwaru palubního zařízení;

iii) technického provozu a distribuce palubního zařízení;

iv) zavádění a provozu hardwaru a softwaru systémů obslužného oddělení a

v) zavádění rozhraní subjektů pro výběr mýtného;

d) služeb souvisejících s vymáháním, jako je návrh systému, pokud o to subjekt pro výběr mýtného požádá, a nahrazování nebo doplňování úkolů spojených s vymáháním, které subjekt pro výběr mýtného neprovádí;

Odměna za výše uvedené služby by měla zahrnovat náklady na „vedení společností“ týkající se:

i) lidských zdrojů;

ii) účetnictví a daní;

iii) právních služeb a dalších podobných služeb.

17. V souladu se zásadou transparentnosti uvedenou v čl. 7 odst. 2 směrnice (EU) 2019/520 by měly být v přehledu o oblasti rovněž jasně uvedeny služby, které jsou z odměňování vyloučeny, protože je neprovádí poskytovatel EETS, například zjišťování využívání zpoplatněných silnic ([6]), pokud to provádí centrálně subjekt pro výběr mýtného.

18. V souladu s čl. 7 odst. 3 směrnice (EU) 2019/520 by mělo být v oblastech s hlavním poskytovatelem služby zajištěno, aby se „metodika pro výpočet odměny poskytovatelů EETS řídila touž strukturou jako odměna srovnatelných služeb stanovená hlavním poskytovatelem služby“. To znamená, že pro srovnatelné poskytované služby se v metodice pro výpočet odměny obou typů poskytovatelů používají stejné parametry (např. počet kilometrů, počet palubních zařízení). To však nemusí nutně vést ke stejné výši odměny pro oba typy poskytovatelů za stejné poskytnuté služby.

19. V souladu s čl. 7 odst. 3 směrnice (EU) 2019/520 se totiž výše odměny hlavního poskytovatele služeb a poskytovatelů EETS může lišit, pokud je to odůvodněno prvky uvedenými v písmenech a) a b) uvedeného odstavce. Tyto rozdíly by měly být zdůrazněny a vysvětleny v přehledu o oblasti EETS v souladu se zásadou transparentnosti a podle bodu 1.3 přílohy II prováděcího nařízení (EU) 2020/204.

20. Ustanovení čl. 7 odst. 3 písm. a) směrnice (EU) 2019/520 umožňuje, aby se odměna poskytovatelů EETS lišila od odměny hlavního poskytovatele služeb, pokud je to odůvodněno náklady na specifické požadavky a povinnosti uložené hlavnímu poskytovateli služeb. Podobně platí, že pokud povinnosti a úkoly poskytovatelů EETS přesahují rámec povinností a úkolů hlavního poskytovatele služeb, mají poskytovatelé EETS nárok na odměnu vyšší, než na jakou má nárok hlavní poskytovatel služeb.

21. V čl. 7 odst. 3 písm. b) směrnice (EU) 2019/520 je subjektu pro výběr mýtného umožněno odečíst z odměny poskytovatelů EETS pevné poplatky na základě nákladů, které mu vzniknou. Komise uvádí, že toto ustanovení nebylo nikdy subjekty pro výběr mýtného použito. Cílem EETS je služba pro výběr mýtného pro uživatele silnic v celé Unii a má pro uživatele řadu přínosů, které uvádí bod 3 těchto pokynů. Právě uživatelé silnic jsou hlavními příjemci služby EETS, kterou má směrnice podporovat. Komise proto zastává názor, že v případě potřeby je vhodnější náklady na provoz a údržbu systému kompatibilního s EETS, včetně nákladů na akreditaci, které vzniknou subjektu pro výběr mýtného, zahrnout do mýtného, které má zaplatit uživatel silnice.

22. Kromě služeb poskytovaných subjektu pro výběr mýtného poskytují poskytovatelé EETS, zejména prostřednictvím palubního zařízení, uživatelům silnic i jiné služby než výběr mýtného. Některé z výsledných nákladů jsou pro oba typy služeb společné. V souladu se zásadou transparentnosti by poskytovatelé EETS měli za účelem výpočtu odměny subjekt pro výběr mýtného s těmito společnými náklady seznámit, aby je bylo možné přidělit k jednotlivým typům služeb podle obvyklých metod účtování nákladů.

23. Poskytovatelé EETS se musí přizpůsobit požadavkům každého přehledu o oblasti. Složitá povaha tohoto úkolu má za následek vznik specifických nákladů, které musí subjekt pro výběr mýtného zvážit. Zároveň může poskytování podobných služeb EETS v různých oblastech mýtného vést k nákladové efektivnosti. Při určování odměny poskytovatele EETS může subjekt pro výběr mýtného tyto aspekty zohlednit.

3. VZOREC PRO VÝPOČET ODMĚNY POSKYTOVATELŮ EETS

24. Služby poskytované poskytovateli EETS a uvedené v bodě 16 těchto pokynů vytvářejí náklady, které mohou být hrazeny formou odměny prostřednictvím různých typů poplatků (poplatek za uživatele/společnost, poplatek za registrované vozidlo, poplatek za aktivní palubní zařízení přidělené společnosti, poplatek jako procentní podíl z výše příjmů z vybraného mýtného, poplatek za počet zpracovaných transakcí, roční fixní poplatek). Tyto poplatky společně tvoří celkovou odměnu poskytovatelů EETS.

([6]) Zjišťování využívání zpoplatněných silnic je služba, při níž systém zpracovává data a rekonstruuje trasu vozidla, což umožňuje ověření trasy a určení dlužné částky.

25. Pro stanovení vzorce pro odměňování poskytovatelů EETS lze poplatky uvedené v bodě 24 těchto pokynů rozdělit do čtyř hlavních kategorií uvedených níže:

a) *FixFee*: poplatek, který formou odměny hradí náklady na obchodní procesy nebo jiné náklady, které nesouvisejí s počtem transakcí, celkovou ujetou vzdáleností, počtem vozidel nebo výší vybraného mýtného;

b) *Feetrx*: poplatek za používání zpoplatněné sítě, a to za počet transakcí nebo počet ujetých kilometrů;

c) *Feevehicle*: poplatek za počet odbavených vozidel nebo počet (aktivních) palubních zařízení pro danou oblast výběru mýtného a jejich správu. Může se vztahovat i na počet uživatelů (jednotlivců a firem);

d) *Feetoll*: procentní podíl z výše příjmů z mýtného vybraného poskytovatelem EETS. Může se rovněž vztahovat na požadavky uložené subjektem pro výběr mýtného v souvislosti s bankovní zárukou, která má být poskytnuta podle bodu 1.1 písm. c) přílohy II prováděcího nařízení (EU) 2020/204, nebo na náklady související s úvěrovým ratingem / obecným platebním rizikem uživatele.

26. Jakmile je stanoveno, že za služby EETS uvedené v bodě 16 těchto pokynů má být vyplacena odměna, měla by být každá z nich zahrnuta pouze do jedné kategorie poplatků. Každá kategorie poplatků tak může případně zahrnovat několik služeb EETS, za které má být vyplacena odměna ([7]). Kategorie poplatků by se měly při výpočtu odměny používat na základě skutečně poskytnutých služeb v dané oblasti výběru mýtného a specifik každé oblasti. Rovněž by měl být stanoven časový rámec odměňování (roční nebo měsíční) a pro každou oblast by měl být uveden jasný popis všech kategorií poplatků.

27. Po stanovení hodnoty jednotlivých kategorií poplatků uvedených v bodě 25 těchto pokynů lze pro stanovení odměny použít následující vzorec pro výpočet odměny ([8]) přizpůsobený specifikům jednotlivých oblastí:

$$EETS_{Rem} = FixFee + Fee_{trx} * No_{trx} + Fee_{vehicle} * No_{vehicle} + Fee_{toll} * Tollamount$$ ([9])

([7]) Kategorie *Feevehicle* může například zahrnovat služby související s registrací uživatelů a vozidel, zákaznickou podporu, správu smluv atd.

([8]) Podrobné informace o používání vzorce naleznete ve studii uvedené v poznámce pod čarou 4.

([9]) *No trx* představuje počet zpracovaných transakcí nebo počet ujetých kilometrů za určité období. *No vehicle* představuje počet vozidel nebo palubních zařízení započítaných za určité období. *Tollamount* představuje výši mýtného v hodnotě měny za časové období (je třeba zohlednit zpracování připsaného nebo vráceného mýtného).